

Львівська
економічна
фондація

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ:
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ
ТА ПРАКТИКА

16-17 вересня 2016 року

Львів

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

**ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ
ІННОВАЦІЯМИ: МЕТОДОЛОГІЯ,
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 16-17 вересня 2016 року)

**ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ УПРАВЛЕНИЯ
ИННОВАЦИЯМИ: МЕТОДОЛОГИЯ,
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**

Материалы
Международной научно-практической конференции
(Львов, 16-17 сентября 2016 года)

Львів
2016

Пилипчук Я.В. ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	104
Пірникоза П.В. ШЛЯХИ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	107
Федорович І.М. ОБМІН БОРГУ НА ОХОРОНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	109
Щербак М.М. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ	111

СЕКЦІЯ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Голобородько Т.В., Демченко Є.В. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	114
Горячківська О.С., Гнатенко Є.П. УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ	116
Кадацька А.М. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ	119
Ніколаєнко С.М., Корчинська М.С. ЕТАПИ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	122
Кручак Л.В. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ	124
Мартинів І.К. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	127
Редзюк Т.Ю., Новікова О.С. СТАН ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ КОРОТКОСТРОКОВИХ КРЕДИТІВ БАНКУ	130
Скоморохова С.Ю., Устїнова А.О. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ УЦІНЕНОГО ТОВАРУ	132
Шкіренко В.В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙ	134

СЕКЦІЯ 9. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Курильців Р.М. РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПРОСТОРОВИХ ДАНИХ В ДІЄЗДАТНОСТІ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	138
---	-----

Оскільки інформація не є статичною, в міжнародній корпорації постійно тривають так звані інформаційні процеси – процес збирання, зберігання, обробки й передавання даних для управління діяльністю міжнародної корпорації в цілому та її окремими структурними підрозділами [3].

Управлінська інформація повинна бути:

- повною, корисною та якісною;
- точною та достовірною; – своєчасною та актуальною;
- оперативною та доступною.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Голов С.Ф. Управлінський облік / С.Ф. Голов : Підручник. – К. : Лібра, 2008.
2. Друри К. Управленческий и производственный учет / К. Друри. – М. : Юнити-Дана, 2007.
3. Карпенко О.В. Управлінський облік : організація, методологія, методика викладання : монографія / О.В. Карпенко – Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2005.
4. Литвиненко В.С. Обліково-контрольне забезпечення управління витратами : інституціональний підхід : монографія / В.С. Литвиненко, В.В. Толстоног. – К. : Фітосоціоцентр, 2015.
5. Чернелевський Л.М., Осадча Г.Г. Управлінський облік на підприємствах харчової промисловості. Навчальний посібник. – К. : Пектораль, 2005.

Кручак Л.В.

*аспірант кафедри аудиту, ревізії та аналізу
факультету обліку і аудиту*

*Тернопільського національного економічного університету
м. Тернопіль, Україна*

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ

Темпи розвитку економіки України, як і усієї світової економіки, характеризуються, переважно, незначними позитивними показниками, а за окремими позиціями, галузями, регіонами – і негативними. Нестабільність економіки України пов'язана як з низкою внутрішніх політичних, економічних та соціальних проблем, так зовнішніх проблем. Виробнича сфера економіки слабо розвивається, а держава недостатньо підтримує своїх виробників, що не дає їм повноцінно функціонувати.

Для підприємств виробничої сфери дуже актуальним є проблема своєчасності та повноти розрахунків з дебіторами, у тому числі з покупцями і замовниками. Важливо, щоб розрахунки проводились за термінами, визначеними у договірних зобов'язаннях підприємства-виробника з його покупцями і замовниками.

Розрахунки з покупцями і замовниками підприємство-виробник здійснює на основі укладених з ними договорів (угод), де зазначено номенклатуру готової продукції, її обсяги і спосіб доставки, терміни та періодичність збуту, принципи цінової політики, умови і терміни проведення розрахунків, відповідальність сторін за невиконання договірних зобов'язань (штрафи, пені, неустойки) і т. д.

Проблеми обліку розрахунків з покупцями і замовниками розглядали у своїх наукових дослідженнях Ф. Ф. Бутинець, В. О. Гавриленко [1], Т. В. Дідоренко [2],

П. М. Макаренко, І. Я. Омецінська, Г. С. Павлова, О. М. Петрук, І. П. Приходько, М. С. Пушкар, М. І. Скрипник [3], П. Я. Хомин, В. В. Шестерікова та інші.

Розрахунки з покупцями і замовниками ведуть на синтетичному рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» з метою отримання узагальнених даних про стан розрахунків з покупцями і замовниками за продану їм продукцію (товари, роботи, послуги), за винятком заборгованості, котра забезпечена векселем, а також даних про розрахунки із учасниками промислово-фінансових груп. До рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» підприємство (за потреби) може відкрити наступні субрахунки: 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями», 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» (аналітичний облік ведеться у гривнях та іншій валюті, котра обумовлена в договорі з іноземним покупцем), 363 «Розрахунки з учасниками ПФГ», 364 «Розрахунки за гарантійним забезпеченням» (аналітичний облік розрахунків за гарантійним забезпеченням, пов'язаним зі здійсненням господарських операцій з деривативами). За дебетом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» обліковують продажну вартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг (у тому числі і послуг на виконання бартерних (товарообмінних) контрактів), що містить у собі податок на додану вартість, акцизи та інші податки, збори (обов'язкові платежі), котрі підлягають перерахуванню до бюджетів та включені до вартості збуту, а за кредитом – сума платежів, які надійшли на рахунки в банках, у касу підприємства та інші види розрахунків за заборгованістю покупців і замовників. Залишок на кредиті синтетичного рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» показує загальну суму заборгованості покупців і замовників за отриману ними продукцію (товари, роботи, послуги), а залишки на аналітичних рахунках конкретизують цю суму за конкретними покупцями та замовниками, неоплаченими ними рахунками [4].

Зазначимо, що стан розрахунків підприємства з його покупцями та замовниками залежить не стільки від економічних, скільки від інших чинників (довіри між партнерами, вміння дотримуватись усних обіцянок, податкових новацій, скрупульозно вписаних умов договору і т. д.). На наш погляд, за тим який стан розрахунків підприємства з його покупцями та замовниками, можна оцінювати якість і ефективність роботи керівника підприємства, головного бухгалтера, служби збуту продукції (товари, роботи, послуги), менеджерів підприємства. Правило приблизної рівності сум дебіторської та кредиторської заборгованості має бути завжди актуальним для них.

Водночас, господарські операції за розрахунками з покупцями і замовниками тісно пов'язані також з рахунками, на яких відображається уся дебіторська заборгованість:

– 37 «Розрахунки з різними дебіторами» (за дебетом цього рахунку бухгалтери відображають факт виникнення дебіторської заборгованості, а за кредитом – її погашення або списання);

– 182 «Довгострокові векселі одержані» (за дебетом цього субрахунку бухгалтери облікують векселі, одержані на забезпечення довгострокової дебіторської заборгованості, а за кредитом – факти їх погашення або списання);

– 183 «Інша дебіторська заборгованість» (цей субрахунок відкривають з метою ведення обліку довгострокової дебіторської заборгованості, яка не відображається на інших субрахунках синтетичного рахунку 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи», зокрема розрахунків з працівниками за виданими довгостроковими позиками тощо, інші види розрахунків. За дебетом субрахунку 183 «Інша дебіторська заборгованість»

відображають виникнення (збільшення) такої довгострокової дебіторської заборгованості, а за кредитом – її погашення (списання);

– 34 «Короткострокові векселі одержані» (за дебетом цього субрахунку бухгалтері облікують векселі, одержані на забезпечення короткострокової дебіторської заборгованості, а за кредитом – факти їх погашення або списання);

– 38 «Резерв сумнівних боргів» (за кредитом синтетичного рахунку 38 показують створення резерву сумнівних витрат у кореспонденції з рахунками обліку витрат (синтетичні рахунки 83, 93 і 94), а за дебетом – списання сумнівної дебіторської заборгованості чи зменшення нарахованих резерву в кореспонденції з рахунком обліку доходів (синтетичні рахунки 36 та 71);

– 39 «Витрати майбутніх періодів» (за дебетом відображається нагромадження витрат майбутніх періодів, за кредитом – їх списання (розподіл) та включення до складу витрат звітного періоду);

– 716 «Відшкодування раніше списаних активів» (за кредитом рахунку обліковують збільшення суми відшкодування підприємству вартості раніше списаних оборотних активів, а за кредитом рахунку здійснюється списання такої суми в порядку закриття на синтетичний рахунок 79);

– 071 «Списана дебіторська заборгованість» (на дебет рахунка зараховують суму списаної дебіторської заборгованості і після цього не менше трьох наступних місяців ще спостерігають за можливістю її утримання з боржника у випадку зміни його майнового стану; на кредиті рахунка відображають остаточно списану дебіторську заборгованість після надходження суми в порядку відшкодування (з одночасними записами за дебетом синтетичних рахунків 30, 31, 33 і кредитом субрахунку 716) чи у зв'язку із завершенням терміну обліку цієї заборгованості) [5, с. 85–139].

Аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками підприємств, що виробляють соки, здійснюється за кожним покупцем і замовником, за кожним первинним документом пред'явленим до сплати, а також за кожною назвою соків, видами упаковки, обсягом (літражем), регіонами, країнами тощо.

Основою для правильного ведення аналітичного обліку розрахунків з покупцями та замовниками є договори (контракти), рахунки-фактури, довіреності на отримання цінностей посадовою особою покупця і замовника, накладні-вимоги на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, товарно-транспортні та податкові накладні [5, с. 88–89].

Отже, своєчасний та вмотивований облік розрахунків з покупцями і замовниками в умовах нестабільності економіки відіграє неоціненну роль у забезпеченні конкуренто- та платоспроможності підприємств. Чим вища якість і ефективність роботи керівника, головного бухгалтера, служби збуту продукції (товари, роботи, послуги), менеджерів підприємства, тим вища конкуренто- та платоспроможності підприємства і кращі умови для його подальшого розвитку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гавриленко В.О. Напрями удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками у сучасних умовах господарювання [Електронний ресурс] / В.О. Гавриленко, А.М. Кулачок // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2012. – Вип. 30(1). – С. 248–251. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2012_30\(1\)_57](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2012_30(1)_57).
2. Дідоренко Т.В. Завдання та принципи побудови обліку розрахунків з покупцями і замовниками [Електронний ресурс] / Т.В. Дідоренко, І.М. Белова // Сталій розвиток економіки. – 2015. – № 3. – С. 217–220. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2015_3_33.

3. Скрипник М.І. Проблеми обліку та управління розрахунками з покупцями та замовниками [Електронний ресурс] / М.І. Скрипник, В.В. Кладькова // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. – 2013. – Вип. 25. – С. 277–286. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpdetut_eiu_2013_25_39.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] / Затв. наказом Мініфіну України від 30.11.1999 р. № 291 (з наступними змінами і доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
5. Бухгалтерський облік для економістів АПК : підруч. : у 3-х ч. – Ч. 2. Бухгалтерський облік оборотних і необоротних активів та витрат підприємства / В.Г. Козак, Т.О. Токарева, І.І. Богатирьов, О.М. Коцупатра ; за заг. ред. В.Г. Козака. – К. : КНЕУ, 2013. – 489, [3] с. – (Сім кольорів обліку : вип. 2).

Мартинів І.К.

*аспірант кафедри бухгалтерського обліку
Київського національного торговельно-економічного університету
м. Київ, Україна*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В умовах постіндустріальної економіки жодна країна не може залишатися осторонь від процесу інтелектуалізації економіки. Так, на сьогодні в Україні з кожним роком збільшується роль інтелектуальної складової активів підприємства шляхом їх комерціалізації на ринку інтелектуальної власності, що дозволяє суб'єктам господарювання примножувати свої прибутки завдяки використанню своїх розробок не лише у межах власного виробництва. Саме тому постає завдання розробки такої моделі бухгалтерського обліку, яка б забезпечувала користувачів якісною, достовірною та своєчасною інформацією про результати комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

Метою тез є дослідження методологічних засад бухгалтерського обліку комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

На сьогодні в Україні найбільш поширеними способами комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності є переуступка частини права або повна передача права. Передача прав на інтелектуальну власність можлива відносно таких об'єктів як патенти, промислові зразки та корисні моделі, ноу-хау, готові технології, виконані на основі патентів та ноу-хау, свідоцтва про реєстрацію товарних знаків, об'єктів авторських і суміжних прав, що супроводжується підписанням довготермінового ліцензійного договору. Правова основа використання ліцензійних договорів регулюється Главою 75 ЦКУ «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» [1].

У системі бухгалтерського обліку ліцензії мають наступне відображення: у ліцензіара як нематеріальний актив, що і надалі обліковується на балансі підприємства та отриманий дохід (роялті або паушальний платіж); у ліцензіата як нематеріальний актив, який отримано у користування та витрати, що сплачені за його використання.